

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

1. Podstawa opracowania
2. Uwagi ogólne
3. Przedmiot opracowania
4. Zakres robót
5. Wykaz istniejących obiektów budowlanych w obrębie objętym opracowaniem
6. Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi
7. Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót budowlanych
8. Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych
9. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom podczas wykonywania robót

1. Podstawa opracowania

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z dn. 10.07.2003 nr 120)
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994r – Prawo Budowlane (Dz. U. z 2003 r. nr 207 poz. 2016)
3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 180 poz. 1860)
4. Rozporządzenie Ministrów Komunikacji oraz Administracji, Gospodarki terenowej i Ochrony środowiska z dnia 10 lutego 1977 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót drogowych i mostowych (Dz. U. nr 7 poz. 30)
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650)
6. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. nr 118 poz. 1263)
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. nr 47 poz. 401)
8. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 31.08.1993 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach produkcji, przesyłania i rozprowadzania gazu oraz prowadzących roboty budowlano – montażowe sieci gazowych (Dz. U. nr 83/1993).

2. Uwagi ogólne

Ze względu na rodzaj, zakres i lokalizację planowanej inwestycji, podczas jej realizacji mogą wystąpić zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Dlatego w oparciu o „Informację” będzie konieczne sporządzenie „Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia”.

W przedmiotowej inwestycji nie występują roboty przy prowadzeniu których mamy do czynienia z oddziaływaniem substancji chemicznych, roboty wymagające użycia materiałów wybuchowych oraz roboty podczas których zachodzi promieniowanie jonizujące.

Nie przewiduje się również, ze względów technologicznych, prowadzenia prac przy temperaturach niższych niż minus 10° C.

Wszystkie roboty należy wykonywać zgodnie z aktami prawnymi podanymi w punkcie 1 (Podstawa opracowania).

3. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wykonana dla „Projektu budowlano-wykonawczego przebudowy ul. Urzędowskiej w Lublinie, na odcinku od posesji nr 1 do nr 74, polegającej na budowie chodnika”.

Niniejsze opracowanie obejmuje wszystkie branże występujące w ww. projekcie (branża drogowa, przebudowa kabli energetycznych i sieci gazowej).

4. Zakres robót

4.1. Roboty drogowe

- roboty przygotowawcze (prace geodezyjne, zdjęcie humusu)
- rozbiórka istniejących obiektów: krawężników, chodników, nawierzchni ulicy Urzędowskiej, zjazdów, murków oporowych itp.
- demontaż znaków pionowych i progów zwalniających,
- frezowanie istniejącej nawierzchni z betonu asfaltowego
- wykonanie koryta pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni ul. Urzędowskiej, chodników i zjazdów
- regulacja wysokościowa włączów studni kanalizacji deszczowej, studzienek telekomunikacyjnych, zasów wodociągowych i przestawienie gazowych słupków znacznikowych
- ustawianie elementów przekroju ulicznego takich jak krawężniki i obrzeża
- wykonanie poszerzenia istniejącej nawierzchni asfaltowej ul. Urzędowskiej
- wykonanie nawierzchni chodników, progów zwalniających, schodów terenowych i zjazdów z kostki brukowej, betonowej
- roboty ziemne
- humusowanie i obsiewanie trawą zieleńców na obszarze objętym opracowaniem
- malowanie oznakowania poziomego i montaż oznakowania pionowego

4.2. Roboty elektryczne

- rozbieranie miejscowo istniejących nawierzchni wraz z podbudową jezdniową nad przebudowywanymi kablami
- odkopywanie i oczyszczenie uprzednio wyłączonych spod napięcia kabli energetycznych
- pogłębienie wykopów pod kablami
- układanie kabli na podsypce piaskowej
- zasypywanie wykopów

4.3. Przebudowa sieci gazowej

- rozbiórka istniejącej nawierzchni
- odkopanie istniejących gazociągów w celu ustalenia faktycznego zagłębienia
- powiadomienie Zakładu Gazowniczego w celu przeprowadzenia prac zabezpieczających lub przebudowy gazociągu przez ekipę ZG
- w przypadku przebudowy przedmuchanie rur i próba ciśnieniowa
- obsypka rur
- zasypka wykopów z zagęszczeniem
- włączenie do istniejącej sieci i zagazowanie
- przedmuchanie i zaślepienie wyłączonych odcinków istniejącej sieci
- odtworzenie istniejącej nawierzchni
- uporządkowanie terenu po robotach

4.4. Wycinka drzew i krzewów

- wycinka i karczowanie drzew z wywozem dłużyc i karpiny

5. Wykaz istniejących obiektów budowlanych w obrębie objętym opracowaniem

- ulice o nawierzchni asfaltowej w krawężnikach
- chodniki i zjazdy na posesje o nawierzchniach z: kostki brukowej betonowej, betonu asfaltowego, betonu cementowego, płyt betonowych i kamienia naturalnego
- podziemne uzbrojenie terenu: kable telekomunikacyjne, kable energetyczne, kanalizacja deszczowa, kanalizacja sanitarna, gazociągi, wodociągi
- słupy oświetleniowe
- progi zwalniające listwowe, dokręcane
- murki oporowe

6. Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

- podziemne uzbrojenie terenu: kable telekomunikacyjne, kable energetyczne, gazociągi,
- słupy oświetleniowe
- otwarte studzienki telekomunikacyjne, deszczowe i sanitarne
- wykopy i rowy kablowe
- ciężkie elementy prefabrykowane
- wycinane drzewa

7. Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót budowlanych

- Prowadzenie robót „pod ruchem” stwarza zagrożenie dla wykonujących pracę robotników ze strony jeżdżących pojazdów a także zagrożenie dla pojazdów i pieszych ze strony sprzętu ciężkiego używanego do robót.
- Istniejące podziemne kable energetyczne stwarzają zagrożenie porażenia prądem podczas wykonywania robót elektrycznych, a także robót ziemnych (dla robotników oraz operatorów sprzętu ciężkiego).
- Istniejąca podziemna sieć gazowa stwarza zagrożenie wybuchu lub zapalenia podczas jej przebudowy oraz podczas wykonywania robót ziemnych (dla robotników oraz operatorów sprzętu ciężkiego).
- Zagrożenie wynikające z niezabezpieczenia lub nieprawidłowego oznakowania otwartych studni deszczowych, sanitarnych i telekomunikacyjnych.
- Zagrożenie przygniecenia człowieka wynikające z przenoszenia ciężkich prefabrykatów betonowych.
- Zagrożenie wynikające ze niewłaściwego ogrodzenia lub oznakowania ostrzegawczego rowów kablowych i wykopów.
- Zagrożenia wynikające z nieprzestrzegania aktów prawnych podanych w punkcie 1 (Podstawa opracowania).
- Zagrożenia będące skutkiem niewłaściwej organizacji pracy.
- Zagrożenia wynikające z niewłaściwego stanu czynnika materialnego, niewłaściwego wykonania czynnika materialnego, wad czynnika materialnego i niewłaściwej eksploatacji czynnika materialnego.

7.1. Wycinka drzew i krzewów

Wykonywanie wycinki drzew związane jest z dużym potencjalnym zagrożeniem zdrowia a nawet życia. Zagrożenie to wynika z pracy na wysokości i stosowania mechanicznych pił spalinowych.

Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót:

- możliwość przygniecenia spadającym pniem drzewa,
- upadek z wysokości,
- urazy i obrażenia związane z nieostrożnym obchodzeniem się ze sprzętem do wycinania drzew,
- uszkodzenia i urazy spowodowane upadkiem narzędzi.

8. Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się jako:

- a. szkolenie wstępne
- b. szkolenie okresowe

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne (instruktaż ogólny) przechodzą wszyscy nowo zatrudnieni pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie Pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinno być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenie wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bhp dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad bhp.

9. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom podczas wykonywania robót

Prowadzenie robót drogowych, robót instalacyjnych i wycinki drzew „pod ruchem” i w pobliżu jezdni, na czas realizacji wymaga:

- Utrzymania ruchu publicznego na drodze oraz utrzymania istniejących obiektów (jezdnie, znaki drogowe) na terenie budowy aż do zakończenia i odbioru ostatecznego robót

- Wygradzenia i zabezpieczenia robót w okresie trwania budowy. W czasie wykonywania robót Wykonawca dostarczy, zainstaluje, będzie obsługiwał i dbał o prawidłowe działanie wszystkich tymczasowych urządzeń zabezpieczających (zapory, światła ostrzegawcze, tymczasowa sygnalizacja świetlna, ogrodzenia, balustrady, oświetlenie, oznakowanie itp.) zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo pojazdów i pieszych.

9.1. Roboty drogowe

9.1.1. Obsługa maszyn i urządzeń

- Przy wykonywaniu robót maszynami należy ustalić strefę niebezpieczną i ustawić tablice ostrzegawcze; każde uruchomienie maszyn należy sygnalizować.
- Miejsce pracy maszyny w porze nocnej należy odpowiednio oświetlić, a maszynę wyposażać w światła ostrzegawcze.
- Części maszyn i urządzeń będące w ruchu należy zaopatrzyć w odpowiednie osłony lub inne zabezpieczenia.
- Zabrania się oczyszczania maszyn i urządzeń benzyną etylizowaną.
- Maszyny i urządzenia o napędzie elektrycznym należy zabezpieczyć przed możliwością porażenia prądem elektrycznym.
- Demontaż maszyn oraz przenoszenie urządzeń o napędzie elektrycznym mogą być dokonywane wyłącznie po odłączeniu źródła zasilania.
- Zabrania się używania uszkodzonych lub niesprawnych maszyn i urządzeń.
- Maszyny i urządzenia ustawione na terenie pochyłym należy zabezpieczyć przed samoczynną zmianą położenia i uruchomieniem.
- Zabrania się przekraczania dopuszczalnego ciśnienia w urządzeniach ciśnieniowych oraz pozostawiania ich w czasie pracy bez dozoru.
- Przenośniki taśmowe należy przed uruchomieniem ustawić i zamocować w sposób zabezpieczający przed samoczynną zmianą położenia w czasie pracy.
- Zabrania się podczas pracy przenośników stawać na ich częściach konstrukcyjnych lub chodzić po nich.
- Ładowanie przenośników taśmowych może odbywać się wyłącznie przez kosze zasypowe.

9.1.2. Roboty ziemne

- Roboty ziemne powinny być prowadzone z uwzględnieniem położenia instalacji i urządzeń podziemnych mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót. Ich położenie określają odpowiednie projekty branżowe. Prace ziemne w pobliżu czynnych urządzeń elektroenergetycznych należy prowadzić dopiero po ich wyłączeniu.
- W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.
- Przy zagęszczaniu nasypu za pomocą walców drogowych odległość od walca do górnej krawędzi nasypu nie może być mniejsza niż 0,5 m.
- W czasie wałowania nasypu zabrania się wykonywania jakichkolwiek innych prac.
- Przy zagęszczaniu gruntu ubijakami mechanicznymi miejsce pracy należy ogrodzić zaporami przenośnymi. W miejscach takich zabrania się prowadzenia jakichkolwiek innych prac oraz przebywania osób postronnych.
- Pracownicy obsługujący ubijaki mechaniczne powinni zmieniać się nie rzadziej niż co pół godziny.

9.1.3. Roboty związane z budową nawierzchni drogowych

- Przy wałowaniu podbudowy lub nawierzchni drogi, czyszczeniu kół walca, wykonywaniu robót uzupełniających lub zwilżaniu wodą kół walca należy zachować szczególną

ostrożność i w razie braku urządzeń mechanicznych należy wykonywać prace te ręcznie, stojąc z boku pracującego walca drogowego.

- Zabrania się zbliżania do podniesionego kosza wysypowego podczas pracy betoniarki.
- Zatrzymanie ruchu betoniarki może nastąpić dopiero po opuszczeniu kosza wysypowego.
- Czyszczenie bębna betoniarki może się odbywać dopiero po jej unieruchomieniu.
- Pojazdy mechaniczne używane do transportu materiałów budowlanych, należy wyposażyć w sygnał dźwiękowy, który uruchamiany jest w momencie jego cofania.
- Skrapiacze bitumu przed rozpoczęciem pracy, powinni natrzeć twarz, szyję i ręce maścią ochronną.
- Prace przy oznakowaniu dróg na odcinkach nie zamkniętych dla ruchu kołowego, powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby w celu zapewnienia asekuracji przed niebezpieczeństwem ze strony nadjeżdżających pojazdów.

9.2. Czynności związane z prowadzonymi robotami elektrycznymi

- roboty elektryczne należy przeprowadzać po powiadomieniu i pod nadzorem przedstawiciela ZE Lublin-Miasto,
- należy zapewnić odpowiednie wyгородzenie i zabezpieczenie robót w okresie trwania budowy,
- dostarczenie, zainstalowanie i obsługa wszystkich tymczasowych urządzeń zabezpieczających,
- rozpoczęcie prac poprzedzić powiadomieniem użytkowników sąsiadujących instalacji uzbrojenia podziemnego,
- prace przy odkopywaniu kabli wykonywać ręcznie,
- organizacja pracy winna maksymalnie skrócić ewentualne przerwy i zakłócenia eksploatacyjne,
- całość robót realizować zgodnie z PN76/E-05125 oraz standardami w budownictwie sieciowym i specyfikacjami obowiązującymi w PGE Dystrybucja SA – ZE Lublin-Miasto
- publiczne obwieszczenie o przystąpieniu do w/w robót przed ich rozpoczęciem przez umieszczenie w odpowiednich miejscach i ilościach tablic informacyjnych,
- wyposażenie pracowników w indywidualny sprzęt ochronny i właściwą odzież roboczą oraz prowadzenie nadzoru, aby były one używane,
- przestrzeganie zasady nie składowania urobku i materiałów na krawędzi wykopów,
- przestrzeganie instrukcji obsługi sprzętu, instrukcji montażu elementów, instrukcji obowiązującej na danym stanowisku pracy,
- wyposażenie zaplecza budowy w środki łączności, środki pierwszej pomocy medycznej, wykaz telefonów alarmowych (w tym do kierownictwa budowy) oraz instrukcje stanowiskowe,
- używanie sprawnych i sprawdzonych urządzeń, sprzętu i narzędzi,
- przestrzeganie szczególnych środków ostrożności przez pracowników przebywających w zasięgu pracy sprzętu ciężkiego,
- spełnienie wymogów p.poż. dla placu budowy,
- zapewnienie należytego nadzoru nad realizacją robót.

9.3. Roboty związane z zabezpieczeniem lub przebudową istniejących gazociągów

Prace te będą przeprowadzone przez specjalną ekipę Zakładu Gazowniczego przy zachowaniu odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych.

Przy tych robotach mogą wystąpić następujące zagrożenia:

- wybuch lub zapalenie gazu z istniejących gazociągów (prace włączeniowe i zagazowanie nowych odcinków sieci winna wykonać specjalna ekipa Zakładu Gazowniczego)
- porażenia prądem elektrycznym od urządzeń budowlanych
- oparzenia przy grzewaniu rur PE

9.4. Wycinka drzew i krzewów

Przed rozpoczęciem prac Inwestor uzyska zgodę na wycinkę drzew i krzewów kolidujących z planowaną Inwestycją.

Podczas wycinki drzew Wykonawca zabezpieczy teren przed dostępem osób postronnych. Wykonawca ma obowiązek wykonania oznakowania i zabezpieczenia ruchu i robót na czas prowadzenia robót (wg projektu organizacji ruchu opracowanego przez Zamawiającego) wraz z bieżącym utrzymaniem tego oznakowania i jego likwidacją po zakończeniu robót. Oznakowanie i zabezpieczenie prac prowadzonych z wyłączeniem części powierzchni jezdni z ruchu należy dostosować do rozmiaru i miejsca ich wykonania, oraz rodzaju prac, tak aby odcinek jezdni wyłączony z ruchu był jak najkrótszy, a jej zwężenie jak najmniejsze i jednocześnie bezpieczne. W przypadku konieczności kierowania ruchem w trakcie realizacji robót Wykonawca powinien dysponować przeszkolonymi pracownikami, którzy będą mogli dawać sygnały uczestnikom ruchu lub innym osobom znajdującym się na drodze w czasie prowadzenia robót. Wykonawca winien posiadać sprzęt profesjonalny, adekwatny do wykonywanego zadania. Pracownicy wykonujący wycinkę muszą posiadać uprawnienia do pracy pilarką spalinową oraz ważne badania do prac na wysokościach.

Odległość między stanowiskami pracy przy ścinaniu drzew nie może być mniejsza niż dwie długości ścinanych drzew. Jeżeli drzewo padające zawisnie na innym, nie wolno go opuszczać przez ścinanie sąsiedniego drzewa, ani przez obalanie innych drzew. Opuszczanie drzewa zawiesłego jest czynnością niebezpieczna i musi odbywać się w obecności osoby nadzorującej. Czynność tą należy wykonać przez odciągnięcie drzewa w tył linami, bądź przez obracanie. Podczas wykonywania prac na drzewach należy wykluczyć zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, samochodów, urządzeń oraz budynków i ogrodzeń. W przypadku braku możliwości ścinki drzew poprzez obalenie, należy zastosować technikę cicia sekcyjnego. Doły po karczowaniu pni powinny być oznaczone i jak najszybciej zasypane.

Karpinę, pnie, konary, gałęzie należy przewozić dowolnymi środkami transportowymi posiadającymi osłony siatkowe, zabezpieczające materiał przed rozrzuconiem w czasie transportu. Przy ruchu po drogach publicznych pojazdy powinny spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do dopuszczalnych obciążeń na osie, wymiarów ładunku i innych parametrów technicznych.

9.5. Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót

Należy maksymalnie jak to możliwe ograniczać oddziaływanie prowadzonej budowy na środowisko naturalne poprzez:

- stosowanie przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół budowy (dotyczących w szczególności nadmiaru hałasu i wibracji),
- utrzymanie terenu budowy i wykopów w stanie bez wody stojącej,
- składowanie materiałów łatwo palnych zgodnie z odpowiednimi przepisami oraz zabezpieczenie ich przed dostępem osób trzecich,
- nie stosowanie materiałów szkodliwych dla otoczenia

9.6. Ochrona przeciwpożarowa

Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania przepisów ochrony przeciwpożarowej.

9.7. Ochrona własności publicznej i prywatnej przez ochronę instalacji na powierzchni ziemi i urządzeń podziemnych

Wykonawca zapewni właściwe oznakowanie i zabezpieczenie przed uszkodzeniem tych instalacji i urządzeń w czasie trwania budowy. Jeżeli teren budowy przylega do terenów

z zabudową mieszkaniową Wykonawca będzie realizował roboty w sposób powodujący minimalne niedogodności dla mieszkańców.

9.8. Obowiązki Wykonawcy (którego na budowie reprezentuje Kierownik budowy) związane z zapewnieniem pracownikom bezpieczeństwa i ochroną ich zdrowia

Przystąpienie do robót Wykonawca obwieści publicznie w prasie a przed ich rozpoczęciem przez umieszczenie w odpowiednich miejscach i ilościach tablic informacyjnych.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiedni kierownik budowy (kierownik robót) oraz majster budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników. Podczas realizacji robót Wykonawca będzie przestrzegać przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy,
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

Wykonawca i Kierownik budowy powinni zapewnić:

- personelowi wykonywanie pracy w warunkach bezpiecznych, nieszkodliwych dla zdrowia oraz spełniających odpowiednie wymagania sanitarne, przepisy i zasady bhp,
- sprawność oraz dostęp do wszelkich środków ochrony indywidualnej, urządzeń zabezpieczających, socjalnych oraz sprzętu i odpowiedniej odzieży dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie,
- organizację pracy, stanowisk pracy i prowadzenie robót tak aby zabezpieczyć pracowników przed wypadkami przy pracy, oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych oraz chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego,
- likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

Wykonawca i Kierownik budowy powinni dbać o:

- stosowanie wszelkich środków ochrony indywidualnej, urządzeń zabezpieczających, socjalnych oraz sprzętu i odpowiedniej odzieży dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie zgodnie z ich przeznaczeniem
- sprawność środków ochrony zbiorowej i jej stosowanie zgodnie z przeznaczeniem.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca pracownikami, obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę.

Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Opracował:
mgr inż. Michał Gadomski